

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แสดงเกณฑ์การวินิจฉัยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ของสมาคมรูมาติซั่มประเทศสหรัฐอเมริกา (American Rheumatism Association Revised Criteria 1987) ซึ่งผู้ป่วยจะต้องมีอาการตามเกณฑ์การวินิจฉัยอย่างน้อย 4 ข้อ จากทั้งหมด 7 ข้อ โดยข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 4 จะต้องเป็นมานานอย่างน้อย 6 สัปดาห์ (Arnett *et al.*, 1988)

Criteria	Definition
1. อาการฝืดขัดในตอนเช้า(Morning Stiffness)	มีอาการฝืดขัดข้อในตอนเช้าเป็นเวลานานอย่างน้อย 1 ชั่วโมง
2. จำนวนข้ออักเสบ 3 ข้อหรือมากกว่า (Arthritis of 3 or more joint areas)	มีจำนวนข้ออักเสบบวมอย่างน้อย 3 ข้อพร้อมๆกันซึ่งพบได้บ่อยใน 14 ตำแหน่งข้อซ้ายหรือขวาดังต่อไปนี้ ข้อกลางนิ้วมือ(proximal interphalangeal joints), ข้อโคนนิ้วมือ (metacarpophalangeal joints), ข้อมือ, ข้อศอก, ข้อเข่า, ข้อเท้า, และ ข้อ โคนนิ้วเท้า (metatarsophalangeal joint)
3. การอักเสบของข้อบริเวณมือ (Arthritis of hand joints)	มืออย่างน้อย 1 ตำแหน่งของข้อมือ, ข้อ โคนนิ้วมือ หรือ ข้อ ตั้มนิ้วมือ อักเสบบวม
4. การอักเสบของข้อเป็นแบบสมมาตร (Symmetric arthritis)	พบลักษณะข้ออักเสบแบบสมมาตรซ้ายขวา
5. ปุ่มรูมาตอยด์ที่ผิวหนัง (Rheumatoid nodules)	พบปุ่มรูมาตอยด์ที่ชั้นใต้ผิวหนัง
6. สารรูมาตอยด์ (Serum Rheumatoid factor)	ตรวจเลือดพบสารรูมาตอยด์
7. การเปลี่ยนแปลงในภาพรังสีของมือและข้อมือ(Radiographic Changes)	พบการเปลี่ยนแปลงในภาพรังสีของมือและข้อมือซึ่งแสดงออกในลักษณะการกัดกร่อนของกระดูก

ภาคผนวก ข

แสดงแบบสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ประวัติประจำตัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม ประวัติทางการแพทย์ ประวัติทางพันธุกรรม และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

แบบสัมภาษณ์ประวัติประจำตัวของผู้ป่วยและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

1. หมายเลขแบบเก็บข้อมูลชุดที่ .....
2. วัน / เดือน / ปี ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....
3. วัน/เดือน/ปี เกิด วันที่ .....เดือน .....พ.ศ.....
4. อายุ.....ปี
5. เพศ   ( ) 1. ชาย   ( ) 2. หญิง
6. ระดับการศึกษา   ( ) 1. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
                                  ( ) 2. มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
                                  ( ) 3. ปริญญาตรีหรือมากกว่า
7. อาชีพ   ( ) 1. เกษตรกร กสิกร
                                  ( ) 2. ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว
                                  ( ) 3. รับราชการ
                                  ( ) 4. เอกชนธนาคาร รัฐวิสาหกิจ
                                  ( ) 5. ไม่ได้ประกอบอาชีพ
8. ระดับรายได้ต่อเดือน   ( ) 1. น้อยกว่า10,000 บาท หรือไม่มีรายได้
                                  ( ) 2. 10,000 -19,999 บาท
                                  ( ) 3. มากกว่า20,000 บาท

แบบสัมภาษณ์ประวัติทันตกรรมและพฤติกรรมทันตสุขภาพ

9. จำนวนครั้งในการแปรงฟันต่อวัน

- ( ) 1. 1 ครั้ง
- ( ) 2. 2 ครั้ง
- ( ) 3. มากกว่า 2 ครั้ง
- ( ) 4. ไม่แปรงเลย

10. ระยะเวลาที่ใช้ในการแปรงฟันต่อครั้ง

- ( ) 1. น้อยกว่า 1 นาที
- ( ) 2. 1-2 นาที
- ( ) 3. 2-3 นาที
- ( ) 4. มากกว่า 3 นาที

11. อุปกรณ์เสริมทำความสะอาดฟันที่ท่านใช้เป็นประจำ

- ( ) 1. ไม้จิ้มฟัน
- ( ) 2. น้ำยาบ้วนปาก
- ( ) 3. ไหมขัดฟัน
- ( ) 4. แปรงซอกฟัน
- ( ) 5. ไม่ได้ใช้

12. การรับบริการสอนอนามัยช่องปาก

- ( ) 1. เคย
- ( ) 2. ไม่เคย

13. การรับบริการอุดหินน้ำลาย

- ( ) 1. เคย
- ( ) 2. ไม่เคย

14. ประวัติพฤติกรรมกาสูบหรี่

- ( ) 1. สูบบุหรี่ในปัจจุบัน
- ( ) 2. เคยสูบบุหรี่
- ( ) 3. ไม่สูบบุหรี่

แบบสัมภาษณ์ประวัติ โรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ และการใช้ยา

15. ระยะเวลาเป็นโรคโดยประมาณ.....ปี
16. ท่านได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์จากแพทย์เมื่อปี พ.ศ.....
17. ท่านได้รับยาพรดนิโซโลน (prednisolone) หรือ ไม่?
- ( ) 1. ได้รับ
- ( ) 2. ไม่ได้รับ
18. ท่านได้รับยากดภูมิคุ้มกัน เอซาไทโอพรีน(azathioprine) หรือ ไม่?
- ( ) 1. ได้รับ
- ( ) 2. ไม่ได้รับ
19. ท่านได้รับยามทโทเทร็กเสด (methotrexate) หรือ ไม่?
- ( ) 1. ได้รับ
- ( ) 2. ไม่ได้รับ
20. ท่านได้รับยาซัลฟาซาลาซีน(sulfasalazine) หรือ ไม่?
- ( ) 1. ได้รับ
- ( ) 2. ไม่ได้รับ
21. ท่านได้รับยาเลฟลูโนไมด์ (leflunomide) หรือ ไม่?
- ( ) 1. ได้รับ
- ( ) 2. ไม่ได้รับ
22. ท่านได้รับยาคลอโรควิน (chloroquine) หรือ ไม่?
- ( ) 1. ได้รับ
- ( ) 2. ไม่ได้รับ
23. ท่านได้รับยาไดโคลฟีแนค (diclofenac) หรือ ไม่?
- ( ) 1. ได้รับ
- ( ) 2. ไม่ได้รับ
24. ท่านได้รับยาไพโรกซิแคม(piroxicam) หรือ ไม่?
- ( ) 1. ได้รับ
- ( ) 2. ไม่ได้รับ

ภาคผนวก ก

แสดงแบบประเมินสุขภาพ โรคข้ออักเสบรูมาตอยด์สำหรับชาวไทย (Thai Health Assessment Questionnaire Score; Thai HAQ score) (Osiri *et al.*, 2001)

กิจกรรม	ทำได้สบาย	ทำได้ค่อนข้างลำบาก	ทำได้ลำบากมาก	ทำไม่ได้
1. การแต่งตัว				
1.1 แต่งตัวใส่เสื้อผ้า รวมถึงติดกระดุมได้เอง	☐	☐	☐	☐
1.2 สระผมเองได้	☐	☐	☐	☐
2. การลุกขึ้น – นั่งลง				
2.1 ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้ที่ไม่มีที่วางแขน	☐	☐	☐	☐
2.2 ล้มตัวลงนอน หรือ ลุกขึ้นจากเตียงได้ หรือ นั่งไหว้พระ (นั่งคุกเข่า หรือ พับเพียบ)	☐	☐	☐	☐
3. การกินอาหาร และการทำครัว				
3.1 หั่นอาหารด้วยมีด	☐	☐	☐	☐
3.2 ยกแก้วน้ำ (ที่มีน้ำเต็ม) ขึ้นดื่มเอง	☐	☐	☐	☐
3.3 เปิดกระป๋องอาหารหรือน้ำอัดลมที่มีหัวง สำหรับตัวเอง	☐	☐	☐	☐
4. การเดิน				
4.1 เดินนอกบ้านบนพื้นราบ	☐	☐	☐	☐
4.2 เดินขึ้นบันได้ 5 ชั้น	☐	☐	☐	☐
กาเครื่องหมาย x ลงในวงกลมหน้า เครื่องมือ หรือ เครื่องช่วย ที่ใช้เป็นประจำ ☐ ไม่เท่า ☐ เครื่องมือช่วยในการแต่งตัว เช่น ตะขอเกี่ยวกระดุม ซ้อนรองเท้าด้ามยาว ☐ วอล์คเกอร์ ☐ เครื่องมือที่ทำพิเศษ เช่น มีด้ามโต ☐ ไม่ยื่นรักแฉี ☐ เก้าอี้ที่ทำพิเศษ ☐ รถเข็น ☐ อื่นๆ ระบุ.....				
กาเครื่องหมาย x ลงในวงกลมหน้า กิจกรรมที่ท่านต้องอาศัยความช่วยเหลือจาก บุคคลอื่น ☐ การแต่งตัว ☐ การกิน และการทำครัว ☐ การลุกขึ้น ☐ การเดิน				

กิจกรรม	ทำได้สบาย	ทำได้ค่อนข้างลำบาก	ทำได้ลำบากมาก	ทำไม่ได้
5. การทำความสะอาดร่างกาย				
5.1 ฟอกสบู่ได้ทั่วตัว รวมทั้งเช็ดตัวให้แห้งได้เอง	☐	☐	☐	☐
5.2 ยกช้อนน้ำราดตัวได้ หรืออาบน้ำฝักบัวได้	☐	☐	☐	☐
5.3 นั่งลง – ลุกขึ้น จากโถส้วมเอง	☐	☐	☐	☐
6. การเอี๊ยบหีบของ	☐	☐	☐	☐
6.1 เอี๊ยบหีบของหนัก 2 กิโลกรัม จากตู้ที่อยู่เหนือศีรษะได้เอง	☐	☐	☐	☐
6.2 ก้มลงหีบของบนพื้นได้	☐	☐	☐	☐
7. การจับ – กำ	☐	☐	☐	☐
7.1 เปิดประตูรถยนต์เอง	☐	☐	☐	☐
7.2 เปิดฝาขวดได้ (ขวดแยม, ขวดไมโล)	☐	☐	☐	☐
8. กิจกรรมอื่นๆ	☐	☐	☐	☐
8.1 ไปซื้อของที่ตลาด	☐	☐	☐	☐
8.2 เข้า – ออก รถยนต์หรือ ขึ้น – ลง รถเมล์				
8.3 กวาดบ้าน ถูบ้าน				
กาเครื่องหมาย x ลงในวงกลมหน้า <u>เครื่องมือ หรือ เครื่องช่วย</u> ที่ใช้เป็นประจำ ☐ แก้วเจาะช่องสำหรับนั่งถ่าย ☐ แปรงอาบนํ้ามีด้ามยาว ☐ ที่เปิดฝาขวด ☐ ไม้ด้ามยาวไว้เช็ดของที่เอี๊ยบไม่ถึง ☐ ราวจับข้างโถส้วม ☐ อื่นๆ ระบุ.....				
กาเครื่องหมาย x ลงในวงกลมหน้า กิจกรรมที่ท่านต้องอาศัยความช่วยเหลือจาก <u>บุคคลอื่น</u> ☐ การทำความสะอาดร่างกาย ☐ การจับ – กำ ☐ การเอี๊ยบหีบของ ☐ กิจกรรมอื่น				

วิธีคิดคะแนน Thai HAQ Score ให้คะแนนความสามารถในการทำกิจกรรมดังนี้

ทำได้สบาย	ให้คะแนน	0
ทำได้ค่อนข้างลำบาก	ให้คะแนน	1
ทำได้ลำบากมาก	ให้คะแนน	2
ทำไม่ได้	ให้คะแนน	3

กรณีต้องอาศัย เครื่องมือ หรือ เครื่องช่วย หรือ ความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ให้คะแนน 2 นำคะแนนสูงสุดของแต่ละกลุ่มกิจกรรม มาบวกกัน แล้วหารด้วย 8 จะเป็นคะแนน Thai HAQ ซึ่งจะอยู่ในช่วง 0 – 3 สำหรับคะแนนความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรเฉพาะมือ (HAQ HAND score) คิดจากผลรวมคะแนนกิจกรรมข้อ 1, 3, 5 และ 7 หารด้วย 4 โดยคะแนนอยู่ในช่วง 0-3

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ง

แสดงแบบบันทึกข้อมูลสภาวะปริทันต์ทางคลินิก

แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลสภาวะปริทันต์

Patients ID. ....

Date of examination .....

Number of remaining teeth (excluded third molar).....

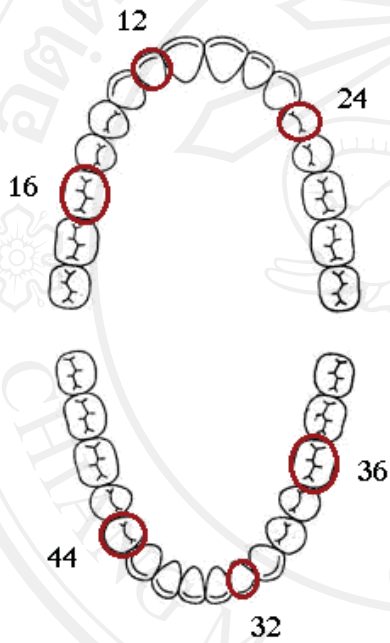
The form is a dental chart template for recording periodontal status. It consists of a grid for data entry and rows of tooth diagrams for facial and lingual views. The labels on the right side indicate the specific clinical parameters to be recorded for each view:

- Top Section (FACIAL view):**
  - Grid: Prognosis, Mucogingival problem, Probing depth, Gingival recession
  - Diagrams: Furcation Involvement, Mobility (Miller's)
- Middle Section (LINGUAL view):**
  - Grid: Gingival recession, Probing depth
  - Diagrams: Furcation Involvement, Mobility (Miller's)
- Bottom Section (FACIAL view):**
  - Grid: Gingival recession, Probing depth, Mucogingival problem, Prognosis

ภาคผนวก จ

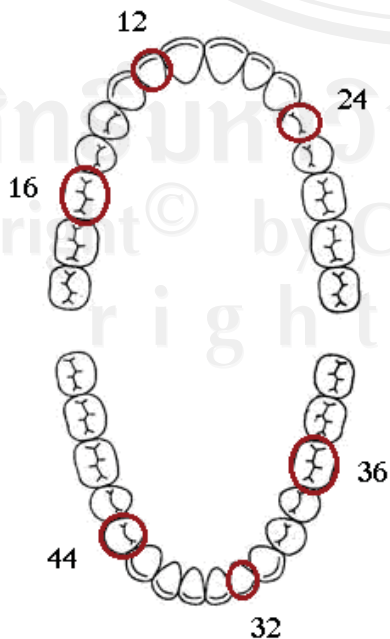
แสดงแบบประเมินดัชนีคราบจุลินทรีย์และ ดัชนีเหงือกอักเสบ

แบบประเมินดัชนีคราบจุลินทรีย์ (Plaque index)

Tooth	Surface			
	B	Li	M	D
Score				
16				
12				
24				
36				
42				
44				

แบบประเมินดัชนีเหงือกอักเสบ (Gingival index)

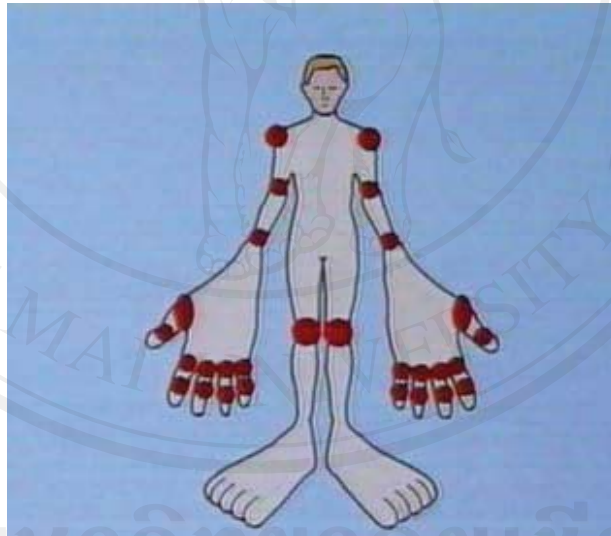

Tooth	Surface			
	B	Li	M	D
Score				
16				
12				
24				
36				
42				
44				

ภาคผนวก จ

แสดงวิธีการประเมินความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ ทางคลินิก โดยใช้ Disease Activity Score (DAS 28 ESR) (Prevoo *et al.*, 1995) ซึ่งประกอบด้วย

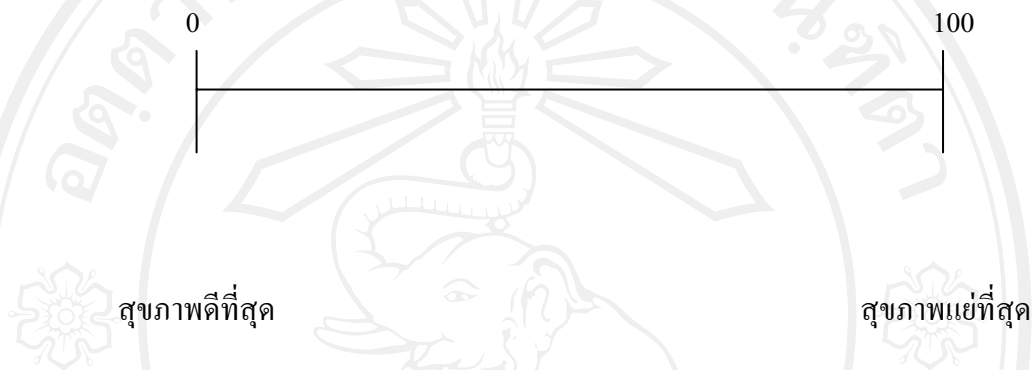
1. การนับจำนวนข้ออักเสบและ จำนวนข้อบวม จาก 28 ข้อที่กำหนด (tender 28 and swollen 28 joint counts) ได้แก่ ภาวะข้อไหล่ ซ้าย-ขวา (shoulders), ภาวะข้อศอก ซ้าย-ขวา (elbows), ภาวะข้อมือ ซ้าย -ขวา (wrists), ข้อต่อระหว่างกระดูกฝ่ามือกับกระดูกนิ้วมือ ซ้าย -ขวา (metacarpophalangeal joints), ข้อต่อกระดูกนิ้วมือส่วนต้น ซ้าย -ขวา (proximal interphalangeal joints) และ ภาวะข้อเข่า ซ้าย-ขวา (knees)

ภาพแสดงตำแหน่งข้อที่ใช้ในการนับจำนวนข้ออักเสบและข้อบวม (Tender 28 and swollen 28 – joint counts) ที่มาของภาพ <http://www.das-score.nl>

2. การวัดอัตราการตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง (erythrocyte sedimentation rate; ESR) โดยวิธีมาตรฐาน Westergren หน่วยเป็น มิลลิเมตร ต่อ ชั่วโมง (Westergren, 1926)

3. การประเมินภาวะสุขภาพโดยทั่วไป (general health; GH) โดยให้ผู้ป่วยทำเครื่องหมายประเมินสุขภาพของตนเองบนเส้นตรงช่วงความยาว 100 มิลลิเมตร (Visual Analogue Scale; VAS) (โดยสเกล 0 หมายถึง สุขภาพดีที่สุด และ สเกล 100 หมายถึง สุขภาพแย่ที่สุด)

คำนวณค่า DAS 28 ESR โดยใช้สูตร

$$\text{DAS28 ESR} = 0.56\sqrt{\text{Tender joint}} + 0.28\sqrt{\text{swollen joint}} + 0.7 \log\text{ESR} + 0.014 (\text{VAS } 0\text{-}100)$$

DAS 28 ESR = ...

วินิจฉัยแบ่งระดับความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ โดยใช้เกณฑ์วินิจฉัยการตอบสนองต่อการรักษาของสหพันธ์ยุโรปต่อต้านรูมาติซึม (European League Against Rheumatism (EULAR) improvement criteria) (van Gestel *et al.*, 1999) แบ่งระดับความรุนแรงโรคออกเป็น 4 ระดับได้แก่

โรครุนแรงมาก (High disease activity) เมื่อค่า DAS 28 > 5.1

โรครุนแรงปานกลาง (Moderate disease activity) เมื่อค่า DAS 28 > 3.2 และ ≤ 5.1

โรครุนแรงน้อย (Low disease activity) เมื่อ DAS 28 < 3.2

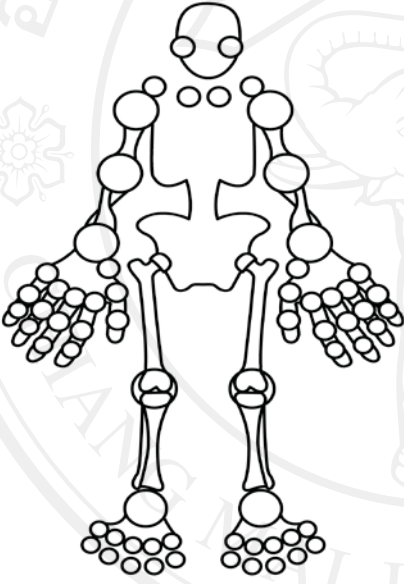
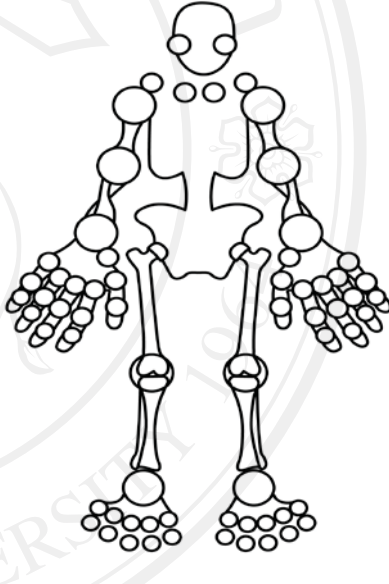
โรคสงบ (Inactive disease activity) เมื่อ DAS 28 < 2.6

แบบฟอร์มแสดงการเก็บข้อมูลความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก

Rheumatoid Arthritis Disease Activity Score (DAS28 ESR)

Patients ID. ....

Date of examination .....

Tender joint	Swollen joint
Total tender joint	Total swollen joint .....

$$\text{DAS28 ESR} = 0.56\sqrt{\text{Tender joint}} + 0.28\sqrt{\text{swollen joint}} + 0.7 \log\text{ESR} + 0.014 (\text{VAS } 0\text{-}100)$$

DAS 28 ESR = ...

ภาคผนวก ข

แสดงการตรวจลักษณะภาพรังสี กระดูกมือและข้อนิ้วมือ เพื่อบ่งบอกถึงความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ โดยใช้วิธีการตรวจให้คะแนนจากภาพรังสี Modify Sharp's method (van der Heijde *et al.*, 1992) สำหรับการศึกษาทำการตรวจเฉพาะกระดูกมือและข้อนิ้วมือ (ไม่รวมภาพรังสีกระดูกเท้าและข้อนิ้วเท้า) โดยตรวจตำแหน่งที่พบรอยกัดกร่อนของกระดูกข้อ (joint erosion) จำนวนทั้งหมด 32 ตำแหน่ง (ข้างละ 16 ตำแหน่ง) และตำแหน่งที่พบช่องข้อแคบ (joint space narrowing) จำนวนทั้งหมด 30 ตำแหน่ง (ข้างละ 15 ตำแหน่ง) โดยมีตำแหน่งที่ตรวจดังต่อไปนี้

ตำแหน่งกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือที่ตรวจรอยกัดกร่อน (Joint erosion)

ข้อต่อระหว่างกระดูกฝ่ามือกับกระดูกนิ้วมือ ซ้าย-ขวา (Right and Left Metacarpophalangeal; MCPs; joints)	รวม 10 ตำแหน่ง
ข้อต่อกระดูกนิ้วมือส่วนต้น ซ้าย-ขวา (Right and Left Proximal interphalangeal; PIPs joints)	รวม 8 ตำแหน่ง
ข้อต่อกระดูกนิ้วหัวแม่มือ ซ้าย-ขวา (Interphalangeal joints of the thumbs; 1 st IP joints)	รวม 2 ตำแหน่ง
กระดูกฝ่ามือของนิ้วหัวแม่มือ ซ้าย-ขวา (Right and Left first Metacarpal base; MCB bones)	รวม 2 ตำแหน่ง
กระดูกทราพีเซียมและทราพีซอยด์ ซ้าย-ขวา (นับรวมเป็น 1) (Right and Left Trapezium and Trapezoid bones)	รวม 2 ตำแหน่ง
กระดูกสแคฟฟอยด์ ซ้าย-ขวา (Right and Left Navicular bones)	รวม 2 ตำแหน่ง
กระดูกลูนาท ซ้าย-ขวา (Right and Left Lunate bones)	รวม 2 ตำแหน่ง
กระดูกปลายแขนท่อนนอก (เรเดียส) ซ้าย-ขวา (Right and Left Radius bones)	รวม 2 ตำแหน่ง
กระดูกปลายแขนท่อนใน (อัลนา) ซ้าย-ขวา (Right and Left Ulnar bones)	รวม 2 ตำแหน่ง

ตำแหน่งกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือที่ตรวจช่องข้อแคบ (Joints narrowing space)

ข้อต่อระหว่างกระดูกฝ่ามือกับกระดูกนิ้วมือ ซ้าย-ขวา (Right and Left Metacarpophalangeal; MCPs; joints)	รวม 10 ตำแหน่ง
ข้อต่อกระดูกนิ้วมือส่วนต้น ซ้าย-ขวา (Right and Left Proximal interphalangeal; PIPs joints)	รวม 8 ตำแหน่ง
ข้อต่อระหว่างกระดูกข้อมือกับกระดูกฝ่ามือนิ้วกลาง ซ้าย-ขวา (Right and Left third Carpometacarpal; 3 rd CMC joints)	รวม 2 ตำแหน่ง
ข้อต่อระหว่างกระดูกข้อมือกับกระดูกฝ่ามือนิ้วนาง ซ้าย-ขวา (Right and Left fourth Carpometacarpal; 4 th CMC joints)	รวม 2 ตำแหน่ง
ข้อต่อระหว่างกระดูกข้อมือกับกระดูกฝ่ามือนิ้วก้อย ซ้าย-ขวา (Right and Left fifth Carpometacarpal; 5 th CMC joints)	รวม 2 ตำแหน่ง
ข้อต่อระหว่างกระดูกทราพีเซียมกับกระดูกสแคฟลอยด์ ซ้าย-ขวา (Right and Left multangular-navicular joints)	รวม 2 ตำแหน่ง
ข้อต่อระหว่างกระดูกแคปิตาต-สแคฟลอยด์-ลูนาท ซ้าย-ขวา (Right and Left Capitates-Navicular-Lunate joints)	รวม 2 ตำแหน่ง
ข้อต่อระหว่างกระดูกเรเดียสกับกระดูกข้อมือ ซ้าย-ขวา (Right and Left Radiocarpal joints)	รวม 2 ตำแหน่ง

เกณฑ์การให้คะแนนผิวข้อกัดกร่อน (Joint erosion scores)

ให้คะแนน 0 ถึง 5 ดังนี้

0 คะแนน: เมื่อผิวข้อมีลักษณะต่อเนื่องตามปกติ (Normal)

1 คะแนน: เมื่อผิวข้อมีลักษณะไม่ต่อเนื่อง (Discrete erosions)

2-3 คะแนน: เมื่อผิวข้อกัดกร่อน โดยให้คะแนนเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนพื้นผิวที่กัดกร่อน (Larger erosions according to surface area involved)

4 คะแนน: เมื่อผิวข้อกัดกร่อนมากกว่าครึ่งหนึ่งของกระดูกมีลักษณะต่อเนื่องตามปกติ (Erosions extending over middle of the bone)

5 คะแนน: เมื่อผิวข้อกัดกร่อนกระดูกทั้งหมด (Complete collapse)

คะแนนสูงสุดผิวข้อกักร่อนแต่ละตำแหน่งเท่ากับ 5 ดังนั้นผลรวมคะแนนสูงสุดของกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือเท่ากับ 160 คำนวณร้อยละผิวข้อกักร่อนสำหรับกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือ จากผลรวมคะแนนผิวข้อกักร่อนหารด้วยผลรวมคะแนนสูงสุดของกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือ

เกณฑ์การให้คะแนน Joint space narrowing scores

ให้คะแนน 0 ถึง 4 ดังนี้

0 คะแนน: เมื่อช่องข้อมีลักษณะปกติ (Normal)

1 คะแนน: เมื่อพบช่องข้อแคบมีลักษณะเป็นจุด (Focal narrowing)

2 คะแนน: เมื่อพบช่องข้อแคบไม่เกินครึ่งหนึ่งของช่องข้อ (Reduction of less than 50% of joint space)

3 คะแนน: เมื่อพบช่องข้อแคบมากกว่าหรือเท่ากับครึ่งหนึ่งของช่องข้อ (Reduction of greater than 50% of joint space)

4 คะแนน: เมื่อพบช่องข้อเชื่อมต่อกัน โดยสมบูรณ์ (Ankylosis)

คะแนนสูงสุดช่องข้อแคบแต่ละตำแหน่งเท่ากับ 4 ดังนั้นผลรวมคะแนนสูงสุดของกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือเท่ากับ 120 คำนวณร้อยละช่องข้อแคบสำหรับกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือ จากผลรวมคะแนนช่องข้อแคบหารด้วยผลรวมคะแนนสูงสุดของกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือ

คำนวณร้อยละทั้งหมดของผิวข้อกักร่อนรวมช่องข้อแคบ (% J erosions and narrowing ; %J E+N) จากผลรวมคะแนนผิวข้อกักร่อนรวมช่องข้อแคบ หารด้วยผลรวมคะแนนสูงสุดของกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือ

ภาคผนวก ข

แสดงวิธีการเก็บปริมาตรน้ำลายด้วยวิธีการกระตุ้น (Stimulated whole saliva collection; SWSC) (Jensen *et al.*, 1998)

1. เตรียมแผ่นพาราฟิน(paraffin film) ที่พับเป็นก้อนน้ำหนัก 2 กรัม และภาชนะบีกเกอร์เปล่าที่ผ่านการชั่งน้ำหนัก(pre-weighed beaker)
2. ทำการเก็บปริมาตรน้ำลาย (whole saliva volumes) ในช่วงเช้าเวลา 9.00 -11.00 นาฬิกา ภายหลังจากผู้วิจัยรับประทานอาหารเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ชั่วโมง
3. ให้ผู้วิจัยนั่งตัวตรงตามสบาย จากนั้นให้เคี้ยวแผ่นพาราฟินน้ำหนัก 2 กรัม โดยแนะนำให้เคี้ยวสลับไปมาด้วยขากรรไกรทั้งสองข้างเป็นเวลา 1 นาที
4. หลังครบนาทีแรกให้ผู้วิจัยกลืนน้ำลายทั้งหมด (ช่วงหนึ่งนาทีแรกน้ำลายจะออกมากกว่าปกติอันเนื่องมาจาก physiologic response (Dawes and Macpherson, 1992)
5. เริ่มเก็บปริมาตรน้ำลายในช่วง 2-6 นาที โดยให้ผู้วิจัยบ้วนน้ำลายใส่ภาชนะบีกเกอร์เป็นระยะๆ ระหว่างที่ทำการเคี้ยวพาราฟิน
6. ครบ 6 นาทีให้ผู้วิจัยคายพาราฟินและบ้วนน้ำลายทั้งหมดใส่ภาชนะบีกเกอร์
7. คำนวณอัตราการไหลน้ำลาย (saliva flow rates) หน่วยมิลลิลิตรต่อหนึ่งนาที ถือว่ามีภาวะปากแห้งหากน้ำลายน้อยเมื่อมีอัตราการไหลน้อยกว่า 0.7 มิลลิลิตรต่อหนึ่งนาที (Malmstrom *et al.*, 1988)

ภาคผนวก ฅ

แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

สถิติแสดงร้อยละข้อมูลเพศของผู้เข้าร่วมวิจัย

เพศ	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ชาย	25	12.8	12.8	12.8
หญิง	171	87.2	87.2	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยข้อมูลอายุของผู้เข้าร่วมวิจัย

อายุ	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ชาย	25	37	72	54.68	9.209
หญิง	171	23	79	51.26	9.717
รวม	196	23	79	51.70	9.698

สถิติแสดงร้อยละข้อมูลระดับการศึกษาของผู้เข้าร่วมวิจัย

ระดับการศึกษา	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ประถมศึกษาหรือน้อยกว่า	122	62.2	62.2	62.2
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	45	23.0	23.0	85.2
ปริญญาตรีหรือมากกว่า	29	14.8	14.8	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละข้อมูลระดับรายได้ของผู้เข้าร่วมวิจัย

ระดับรายได้ต่อเดือน (บาท)	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
น้อยกว่า 10,000	155	79.1	79.1	79.1
10,000-19,999	24	12.2	12.2	91.3
มากกว่า 20,000	17	8.7	8.7	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละของผู้เข้าร่วมวิจัยแยกตามอาชีพ

อาชีพ	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
เกษตรกร กสิกร ทำสวน ทำไร่	55	28.1	28.1	28.1
ค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว	36	18.4	18.4	46.4
รับราชการ	23	11.7	11.7	58.2
เอกชน ธนาคาร หรือ รัฐวิสาหกิจ	18	9.2	9.2	67.3
ว่างงาน ไม่ได้ประกอบอาชีพ	64	32.7	32.7	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละของผู้เข้าร่วมวิจัยแยกตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่

พฤติกรรมการสูบบุหรี่	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่เคยสูบบุหรี่	153	78.1	78.1	78.1
เคยสูบบุหรี่	29	14.8	14.8	92.9
ปัจจุบันสูบบุหรี่	14	7.1	7.1	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงข้อมูลร้อยละจำนวนครั้งในการแปร่งฟันของผู้เข้าร่วมวิจัย

จำนวนครั้งในการแปร่งฟันต่อวัน	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1 ครั้ง	12	6.1	6.1	6.1
2 ครั้ง	152	77.6	77.6	83.7
มากกว่า 2 ครั้ง	32	16.3	16.3	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงข้อมูลร้อยละระยะเวลาในการแปร่งฟันของผู้เข้าร่วมวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการแปร่งฟัน	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่เกิน 1 นาที	24	12.2	12.2	12.2
1-2 นาที	62	31.6	31.6	43.9
2-3 นาที	54	27.6	27.6	71.4
มากกว่า 3 นาที	56	28.6	28.6	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงข้อมูลร้อยละการใช้อุปกรณ์เสริมทำความสะอาดฟันของผู้เข้าร่วมวิจัย

อุปกรณ์เสริมทำความสะอาดฟัน	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช้	132	67.3	67.3	67.3
ไม่จุ่มฟัน	18	9.2	9.2	76.5
น้ำยาบ้วนปาก	38	19.4	19.4	95.9
ไหมขัดฟัน	7	3.6	3.6	99.5
แปรงซอกฟัน	1	0.5	0.5	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงข้อมูลร้อยละการรับบริการสอนอนามัยช่องปากของผู้เข้าร่วมวิจัย

การรับบริการสอนอนามัยช่องปาก	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่เคย	114	58.2	58.2	58.2
เคย	82	41.8	41.8	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงข้อมูลร้อยละการรับบริการชุดหินน้ำลายของผู้เข้าร่วมวิจัย

การรับบริการชุดหินน้ำลาย	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่เคยเลย	71	36.2	36.2	36.2
เคย น้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี	96	49.0	49.0	85.2
เคย 1 ครั้งต่อปีหรือมากกว่า	29	14.8	14.8	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงข้อมูลระยะเวลาป่วยด้วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ระยะเวลาป่วยด้วยโรค	196	1	32	9.62	6.997

สถิติแสดงข้อมูลโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิกของผู้เข้าร่วมวิจัย

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
28 -TENDER JOINT COUNTS	196	0	27	5.27	5.837
28 -SWOLLEN JOINT COUNTS	196	0	22	4.28	4.807
ESR (mm/Hr.)	196	4	120	45.39	25.706
GENERAL HEALTH (mm.)	196	3	100	39.99	24.481
DAS 28 ESR	196	1.70	8.56	4.6429	1.24721

สถิติแสดงร้อยละของผู้เข้าร่วมวิจัยแยกตามระดับความรุนแรงโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
inactive disease activity	8	4.1	4.1	4.1
low disease activity	18	9.2	9.2	13.3
moderate disease activity	100	51.0	51.0	64.3
severe disease activity	70	35.7	35.7	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงค่าความรุนแรงโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก (DAS 28 ESR) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
inactive disease activity	8	1.70	2.57	2.3038	0.29732
low disease activity	18	2.66	3.18	2.9800	0.14955
moderate disease activity	100	3.23	5.07	4.2083	0.48731
severe disease activity	70	3.38	8.56	5.9586	0.80951
รวม	196	1.70	8.56	4.6429	1.24721

สถิติแสดงค่าคะแนนความสามารถปฏิบัติกิจวัตร (HAQ score) และค่าคะแนนความสามารถปฏิบัติกิจวัตรเฉพาะมือ (HAQ HAND score) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
HAQ score	196	0.00	2.75	0.7876	0.68064
HAQ HAND score	196	0.00	2.50	0.6607	0.68477
รวม	196				

สถิติแสดงร้อยละของผู้เข้าร่วมวิจัยแยกตามระดับความสามารถปฏิบัติกิจวัตร (HAQ score)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
HAQ น้อยกว่า 2	177	90.3	90.3	90.3
HAQ 2 ถึง 3	19	9.7	9.7	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงค่าความสามารถปฏิบัติกิจวัตร แยกตามระดับความสามารถปฏิบัติกิจวัตร

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
HAQ น้อยกว่า 2	177	0.00	1.87	0.6324	0.50824
HAQ 2 ถึง 3	19	2.00	2.75	2.2326	0.22823
รวม	196				

สถิติแสดงค่าปริมาตรน้ำลายและอัตราการไหลน้ำลายของผู้เข้าร่วมวิจัย

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ปริมาตรน้ำลาย (มิลลิลิตร)	196	0.50	15.00	7.2202	3.32320
ค่าอัตราการไหลน้ำลาย (มิลลิลิตรต่อนาที)	196	0.10	3.00	1.4432	0.66537

สถิติแสดงร้อยละของผู้เข้าร่วมวิจัยแยกตามภาวะปากแห้งเหตุน้ำลายน้อย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่พบ (saliva flow rate $\geq$ 0.7 cc per min)	172	87.8	87.8	87.8
พบ (saliva flow rate < 0.7 cc per min)	24	12.2	12.2	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงค่าอัตราการไหลน้ำลาย (มิลลิลิตร ต่อ นาที) แยกตามภาวะปากแห้งเหตุน้ำลายน้อย

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ไม่พบภาวะปากแห้งเหตุน้ำลายน้อย	172	0.40	3.00	1.5756	0.59710
ภาวะปากแห้งเหตุน้ำลายน้อย	24	0.10	0.70	0.4942	0.17864

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยา เพรดนิโซโลน (Prednisolone) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช้	85	43.4	43.4	43.4
ใช้	111	56.6	56.6	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยา เอซาไทโอพรีน (Azathioprine) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช้	185	94.4	94.4	94.4
ใช้	11	5.6	5.6	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยา ไดโคลฟีแนค (Diclofenac) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช้	116	59.2	59.2	59.2
ใช้	80	40.8	40.8	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยา ไพรอกซิแคม(Piroxicam) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช้	189	96.4	96.4	96.4
ใช้	7	3.6	3.6	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยา เมทโทเทรกเสด (Methotrexate) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช้	33	16.8	16.8	16.8
ใช้	163	83.2	83.2	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยา ซัลฟาซาลาซีน (Sulfasalazine) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช้	143	73.0	73.0	73.0
ใช้	53	27.0	27.0	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยา เลฟลูนอไมด์ (Leflunomide) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช่	175	89.3	89.3	89.3
ใช่	21	10.7	10.7	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยา คลอโรควิน (Chloroquine) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช่	167	85.2	85.2	85.2
ใช่	29	14.8	14.8	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยาต้านการอักเสบชนิดไม่ใช่สเตียรอยด์ (NSIADs) ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช่	110	56.1	56.1	56.1
ใช่	86	43.9	43.9	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละการใช้ยาด้านภูมิคุ้มกันที่ปรับเปลี่ยนการดำเนินโรค จำแนกตามรูปแบบการได้รับยา ของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่ใช่	14	7.1	7.1	7.1
mono DMARDs	104	53.1	53.1	60.2
2 combined DMARDs	72	36.7	36.7	96.9
3 combined DMARDs	6	3.1	3.1	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงข้อมูลภาพรังสีกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือของผู้เข้าร่วมวิจัย

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Joint erosion scores	196	0	160	36.36	30.418
Joint space narrowing scores	196	0	101	39.92	24.901
% joint erosion	196	0	100.00	22.7255	19.01165
% joint narrowing	196	0	84.17	33.2691	20.75053
% joint erosion and narrowing	196	0	93.21	27.2429	18.81962

สถิติแสดงค่ามัธยฐานข้อมูลภาพรังสีกระดูกข้อมือและข้อนิ้วมือของผู้เข้าร่วมวิจัย

	Joint erosion scores	Joint space narrowing scores	% joint erosion	% joint narrowing	% joint erosion and narrowing	
N	Valid	196	196	196	196	196
	Missing	0	0	0	0	0
Median	34.50	38.50	21.5650	32.0850	25.8900	
Percentiles	25	10.25	22.25	6.4075	18.5400	13.5700
	50	34.50	38.50	21.5650	32.0850	25.8900
	75	52.00	55.75	32.5000	46.4600	37.5000

สถิติแสดงข้อมูลสถานะปริทันต์ทางคลินิกของผู้เข้าร่วมวิจัย

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Plaque index	196	0.12	2.75	1.2141	0.53417
Gingival index	196	0.00	2.54	0.8157	0.46458
Mean probing depth	196	2.06	5.06	2.7433	0.52538
Mean clinical attachment loss	196	2.12	6.95	3.3462	0.91085
Number of tooth (exclude third molars)	196	20	28	25.84	2.278

สถิติแสดงค่ามัธยฐานสถานะปริทันต์ของผู้เข้าร่วมวิจัย

		PLAQUE INDEX	GINGIVAL INDEX	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss	Number of tooth exclude third molars
N	Valid	196	196	196	196	196
	Missing	0	0	0	0	0
Median		1.2100	.7500	2.6000	3.2150	26.00
Percentiles	25	.8300	.5000	2.3625	2.6350	25.00
	50	1.2100	.7500	2.6000	3.2150	26.00
	75	1.6125	1.1300	3.0075	3.8200	28.00

สถิติแสดงร้อยละของผู้เข้าร่วมวิจัยแยกตามระดับความรุนแรงของโรคปริทันต์อักเสบเรื้อรังทั่วไป

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Generalized slight chronic periodontitis	26	13.3	13.3	13.3
Generalized moderate chronic periodontitis	124	63.3	63.3	76.5
Generalized severe chronic periodontitis	46	23.5	23.5	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติแสดงร้อยละของผู้เข้าร่วมวิจัย ที่มีร่องลึกปริทันต์ระดับ 1-3 มิลลิเมตร, 4-5 มิลลิเมตร และมากกว่าหรือเท่ากับ 6 มิลลิเมตร แยกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	%case with at least one site with PD 1-3, 4-5 and ≥ 6 mm.			รวม
	PD 1-3 mm	PD 4-5 mm.	PD ≥ 6 mm	
<35 ปี	0 (.0%)	2 (33.3%)	4 (66.7%)	6 คน (100.0%)
35-44 ปี	4 (11.4%)	13 (37.1%)	18 (51.4%)	35 คน (100.0%)
45-59 ปี	12 (10.0%)	42 (35.0%)	66 (55.0%)	120 คน (100.0%)
60-74 ปี	0 (.0%)	12 (36.4%)	21 (63.6%)	33 คน (100.0%)
>74 ปี	0 (.0%)	1 (50.0%)	1 (50.0%)	2 คน (100.0%)
รวม	16 (8.2%)	70 (35.7%)	110 (56.1%)	196 คน (100.0%)

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แยกตามระดับความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment level
Chi-Square	.794	.485	1.236	1.054
df	3	3	3	3
Asymp. Sig.	.851	.922	.744	.788

- a. Kruskal-Wallis Test
b. Grouping Variable: RA disease activity 4 groups

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามระดับความรุนแรงของโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์

	RA disease activity 4 groups			
	Mean ± Std. Deviation			
	inactive	low	moderate	severe
Plaque index	1.1688 ± 0.55442	1.1494 ± 0.61823	1.2388 ± 0.53376	1.2007 ± 0.51950
Gingival index	0.7150 ± 0.54353	0.7656 ± 0.41129	0.8404 ± 0.47826	0.8049 ± 0.45531
Mean probing depth	2.6300 ± 0.55284	2.7544 ± 0.57781	2.7519 ± 0.47745	2.7410 ± 0.58148
Mean clinical attachment level	3.0600 ± 0.68492	3.37941 ± 0.01151	3.3432 ± 0.81202	3.37471 ± 0.04321

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามระดับความสามารถปฏิบัติ
กิจวัตร (HAQ <2 และ HAQ ≥ 2)

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment level
Mann-Whitney U	1191.000	1309.000	1257.000	978.500
Wilcoxon W	16944.000	17062.000	17010.000	16731.500
Z	-2.088	-1.586	-1.807	-2.992
Asymp. Sig. (2-tailed)	.037	.113	.071	.003

a. Mann-Whitney test

b. Grouping Variable: HAQ score 2 group

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามระดับความสามารถปฏิบัติกิจวัตร

	HAQ 2 groups	
	Mean ± Std. Deviation	
	HAQ < 2	HAQ ≥ 2
Plaque index	1.1878 ± 0.53271	1.4595 ± 0.49609
Gingival index	0.7983 ± 0.45667	0.9779 ± 0.51803
Mean probing depth	2.7162 ± 0.50260	2.9953 ± 0.66797
Mean clinical attachment level	3.2662 ± 0.82576	4.0916 ± 1.29275

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แยกตามระดับความสามารถปฏิบัติ
กิจกรรมเฉพาะมือ (HAQ HAND <2 และ HAQ HAND $\geq$ 2)

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment level
Mann-Whitney U	980.000	1124.000	753.500	1037.000
Wilcoxon W	17451.000	17595.000	17224.500	17508.000
Z	-1.788	-1.106	-2.861	-1.518
Asymp. Sig. (2-tailed)	.074	.269	.004	.129

a. Mann-Whitney test

b. Grouping Variable: HAQ HAND score 2 groups

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามระดับความสามารถปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะมือ

	HAQ HAND 2 groups	
	Mean $\pm$ Std. Deviation	
	HAQ < 2	HAQ $\geq$ 2
Plaque index	1.1969 $\pm$ 0.54364	1.4227 $\pm$ 0.35225
Gingival index	0.8107 $\pm$ 0.47958	0.8760 $\pm$ 0.21192
Mean probing depth	2.7242 $\pm$ 0.51239	2.9733 $\pm$ 0.63847
Mean clinical attachment level	3.2855 $\pm$ 0.85610	4.0787 $\pm$ 1.22892

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามภาวะปากแห้งเหตุน้ำลายน้อย

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment level
Mann-Whitney U	1993.500	2021.500	1983.000	1957.500
Wilcoxon W	16871.500	2321.500	16861.000	16835.500
Z	-0.271	-0.163	-0.311	-0.409
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.786	0.870	0.756	0.682

a. Mann-Whitney test

b. Grouping Variable: xerostomia conditions (Salivary flow rate 2 groups)

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามภาวะปากแห้งเหตุน้ำลายน้อย

	Salivary flow rate 2 groups	
	Mean $\pm$ Std. Deviation	
	≥ 0.7 cc per min	< 0.7 cc per min
Plaque index	1.2116 $\pm$ 0.54038	1.2321 $\pm$ 0.49777
Gingival index	0.8201 $\pm$ 0.47588	0.7842 $\pm$ 0.38080
Mean probing depth	2.7368 $\pm$ 0.51700	2.7896 $\pm$ 0.59198
Mean clinical attachment level	3.3403 $\pm$ 0.90987	3.3888 $\pm$ 0.93637

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แยกตามการใช้และไม่ใช้ยาสเตียรอยด์

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	4453.000	4258.500	4114.000	4594.500
Wilcoxon W	10669.000	10474.500	10330.000	10810.500
Z	-0.672	-1.167	-1.534	-0.313
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.501	0.243	0.125	0.755

a. Mann-Whitney test

b. Grouping Variable: Prednisolone 2 groups

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แยกตามการใช้และไม่ใช้ยากดภูมิคุ้มกัน

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	994.000	1009.000	954.500	919.000
Wilcoxon W	18199.000	18214.000	18159.500	985.000
Z	-0.129	-0.047	-0.345	-0.539
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.898	0.963	0.730	0.590

a. Mann-Whitney test

b. Grouping Variable: Azathioprine 2 groups

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แยกตามการใช้และไม่ใช้ยาต้านการอักเสบชนิดไม่ใช้สเตียรอยด์

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	4483.000	4219.500	4537.500	4544.500
Wilcoxon W	10588.000	10324.500	10642.500	8285.500
Z	-0.627	-1.296	-0.489	-0.471
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.531	0.195	0.625	0.638

a. Mann-Whitney test

b. Grouping Variable: NSIADs 2 groups

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์แยกตามการใช้และไม่ใช้ ยาสเตียรอยด์

	Prednisolone 2 groups	
	Mean $\pm$ Std. Deviation	
	ใช้ยา	ไม่ใช้ยา
Plaque index	1.1884 $\pm$ 0.50326	1.2478 $\pm$ 0.57333
Gingival index	0.7835 $\pm$ 0.45257	0.8578 $\pm$ 0.47924
Mean probing depth	2.6928 $\pm$ 0.49289	2.8092 $\pm$ 0.56114
Mean clinical attachment level	3.3441 $\pm$ 0.93206	3.3491 $\pm$ 0.88787

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์แยกตามการใช้และไม่ใช้ ยาเคมีคุ้มกัน

	Azathioprine 2 groups	
	Mean $\pm$ Std. Deviation	
	ใช้ยา	ไม่ใช้ยา
Plaque index	1.2418 $\pm$ 0.53062	1.2125 $\pm$ 0.53577
Gingival index	0.8236 $\pm$ 0.47361	0.8152 $\pm$ 0.46534
Mean probing depth	2.8445 $\pm$ 0.66760	2.7372 $\pm$ 0.51736
Mean clinical attachment level	3.2145 $\pm$ 0.88167	3.3541 $\pm$ 0.91428

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามการใช้และไม่ใช้ ยาต้านการอักเสบชนิดไม่ใช้สเตียรอยด์

	NSIADs 2 groups	
	Mean $\pm$ Std. Deviation	
	ใช้ยา	ไม่ใช้ยา
Plaque index	1.2343 $\pm$ 0.54245	1.1984 $\pm$ 0.52956
Gingival index	0.8506 $\pm$ 0.42884	0.7885 $\pm$ 0.49093
Mean probing depth	2.7810 $\pm$ 0.56854	2.7137 $\pm$ 0.48963
Mean clinical attachment level	3.3400 $\pm$ 0.96685	3.3511 $\pm$ 0.86903

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แยกตามรูปแบบการได้รับยาต้านรูมาติซั่มที่ปรับเปลี่ยนการดำเนินโรค

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Chi-Square	1.712	3.778	2.826	1.879
df	3	3	3	3
Asymp. Sig.	0.634	0.286	0.419	0.598

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: รูปแบบการได้รับยา DMARDs (no, mono, 2-combined, 3-combined)

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์แยกตามรูปแบบการได้รับ ยาต้านรูมาติซั่มที่ปรับเปลี่ยนการ
ดำเนินโรค

	DMARDs 4 groups			
	Mean $\pm$ Std. Deviation			
	No use	mono	2-combined	3-combined
Plaque index	1.3443 $\pm$ 0.50306	1.2222 $\pm$ 0.54954	1.1943 $\pm$ 0.52308	1.0083 $\pm$ 0.50843
Gingival index	0.8314 $\pm$ 0.41602	0.7752 $\pm$ 0.45284	0.8879 $\pm$ 0.49028	0.6150 $\pm$ 0.41438
Mean probing depth	2.6279 $\pm$ 0.55014	2.7915 $\pm$ 0.52696	2.6996 $\pm$ 0.52220	2.7000 $\pm$ 0.51969
Mean clinical attachment level	3.3043 $\pm$ 0.76993	3.4365 $\pm$ 0.99298	3.2256 $\pm$ 0.80198	3.3267 $\pm$ 0.99265

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์แยกตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Chi-Square	23.015	11.872	11.714	16.467
df	2	2	2	2
Asymp. Sig.	0.000	0.003	0.003	0.000

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: ระดับการศึกษา 3 กลุ่ม

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ระหว่าง ระดับการศึกษาประถมศึกษา
หรือน้อยกว่าและมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	1811.500	2063.000	1960.000	2040.500
Wilcoxon W	2846.500	3098.000	2995.000	3075.500
Z	-3.368	-2.461	-2.832	-2.541
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.001	0.014	0.005	0.011

a. Mann Whitney test

b. Grouping Variable: ระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือน้อยกว่าและมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ระหว่าง ระดับการศึกษาประถมศึกษา
หรือน้อยกว่าและปริญญาตรีหรือมากกว่า

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	918.500	1158.500	1236.500	987.500
Wilcoxon W	1353.500	1593.500	1671.500	1422.500
Z	-4.018	-2.885	-2.516	-3.692
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.000	0.004	0.012	0.000

a. Mann Whitney test

b. Grouping Variable: ระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือน้อยกว่าและปริญญาตรีหรือมากกว่า

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ระหว่าง ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรีหรือมากกว่า

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	509.000	573.000	634.000	553.500
Wilcoxon W	944.000	1008.000	1669.000	988.500
Z	-1.590	-0.881	-0.205	-1.096
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.112	0.378	0.838	0.273

a. Mann Whitney test

b. Grouping Variable: ระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าและปริญญาตรีหรือมากกว่า

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามระดับการศึกษา 3 กลุ่ม

	ระดับการศึกษา 3 กลุ่ม		
	Mean $\pm$ Std. Deviation		
	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	ปริญญาตรีหรือมากกว่า
Plaque index	1.3491 $\pm$ 0.50721	1.0533 $\pm$ 0.47233	0.8959 $\pm$ 0.54684
Gingival index	0.8914 $\pm$ 0.44801	0.7316 $\pm$ 0.47873	0.6279 $\pm$ 0.45027
Mean probing depth	2.8256 $\pm$ 0.52878	2.6258 $\pm$ 0.55068	2.5793 $\pm$ 0.39740
Mean clinical attachment level	3.5332 $\pm$ 0.97266	3.1300 $\pm$ 0.78642	2.8952 $\pm$ 0.52865

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามระดับรายได้ที่ต่างกัน

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Chi-Square	11.881	11.476	6.892	5.322
df	2	2	2	2
Asymp. Sig.	0.003	0.003	0.032	0.070

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: แยกตามระดับรายได้ 3 กลุ่ม

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ระหว่าง ระดับรายได้ < 10,000 บาทและ ระดับรายได้ 10,000-19,999 บาท

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	1696.000	1708.000	1419.500	1569.500
Wilcoxon W	1996.000	2008.000	1719.500	1869.500
Z	-0.694	-0.644	-1.865	-1.230
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.487	0.520	0.062	0.219

a. Mann Whitney test

b. Grouping Variable: ระดับรายได้ < 10,000 บาทและระดับรายได้ 10,000-19,999 บาท

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ระหว่าง ระดับรายได้ < 10,000 บาทและ ระดับรายได้ $\geq 20,000$ บาท

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	637.500	661.500	918.500	912.000
Wilcoxon W	790.500	814.500	1071.500	1065.000
Z	-3.490	-3.367	-2.047	-2.081
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.000	0.001	0.041	0.037

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ระหว่าง ระดับรายได้ 10,000-19,999 บาท และ ระดับรายได้ $\geq 20,000$ บาท

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	132.000	116.500	189.000	173.500
Wilcoxon W	285.000	269.500	342.000	326.500
Z	-1.907	-2.318	-0.397	-0.807
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.057	0.020	0.691	0.419

a. Mann Whitney test

b. Grouping Variable: ระดับรายได้ 10,000-19,999 บาท และ ระดับรายได้ $\geq 20,000$ บาท

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามระดับรายได้ 3 กลุ่ม

	ระดับรายได้ต่อเดือน 3 กลุ่ม		
	Mean $\pm$ Std. Deviation		
	< 10,000 บาท	10,000-19,999 บาท	$\geq 20,000$ บาท
Plaque index	1.2677 $\pm$ 0.51309	1.1571 $\pm$ 0.60310	0.8059 $\pm$ 0.45931
Gingival index	0.8606 $\pm$ 0.47319	0.7671 $\pm$ 0.42938	0.4753 $\pm$ 0.25318
Mean probing depth	2.7794 $\pm$ 0.51428	2.6467 $\pm$ 0.62657	2.5506 $\pm$ 0.43357
Mean clinical attachment level	3.4056 $\pm$ 0.92036	3.2421 $\pm$ 0.96692	2.9518 $\pm$ 0.63135

สถิติแสดงร้อยละของผู้เข้าร่วมวิจัยแยกตามพฤติกรรมสูบบุหรี่

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ไม่เคยสูบบุหรี่	153	78.1	78.1	78.1
สูบหรือเคยสูบบุหรี่	43	21.9	21.9	100.0
รวม	196	100.0	100.0	

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามพฤติกรรมสูบบุหรี่

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	2565.500	3229.500	1921.000	1601.000
Wilcoxon W	14346.500	4175.500	13702.000	13382.000
Z	-2.203	-0.183	-4.164	-5.138
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.028	0.855	0.000	0.000

a. Mann Whitney test

b. Grouping Variable: สูบหรือเคยสูบบุหรี่ และ ไม่เคยสูบบุหรี่

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามพฤติกรรมสูบบุหรี่

	พฤติกรรมสูบบุหรี่ 2 กลุ่ม	
	Mean $\pm$ Std. Deviation	
	สูบหรือเคยสูบบุหรี่	ไม่เคยสูบบุหรี่
Plaque index	1.3616 $\pm$ 0.56144	1.1727 $\pm$ 0.52065
Gingival index	0.7877 $\pm$ 0.42675	0.8236 $\pm$ 0.47569
Mean probing depth	3.0228 $\pm$ 0.54839	2.6647 $\pm$ 0.49265
Mean clinical attachment level	4.0121 $\pm$ 1.09858	3.1591 $\pm$ 0.75511

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แยกตามการได้รับบริการสอนอนามัยช่องปาก

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	3257.000	3444.000	3536.500	3432.500
Wilcoxon W	6660.000	6847.000	6939.500	6835.500
Z	-3.618	-3.141	-2.904	-3.169
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.000	0.002	0.004	0.002

a. Mann Whitney test

b. Grouping Variable: ไม่เคยได้รับ และ ได้รับบริการสอนอนามัยช่องปาก

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามการได้รับบริการสอนอนามัยช่องปาก

	บริการสอนอนามัยช่องปาก2 กลุ่ม	
	Mean ± Std. Deviation	
	ไม่เคยได้รับ	ได้รับ
Plaque index	1.3274 ± 0.50821	1.0567 ± 0.53242
Gingival index	0.9009 ± 0.47918	0.6973 ± 0.41818
Mean probing depth	2.8365 ± 0.57317	2.6137 ± 0.42067
Mean clinical attachment level	3.5419 ± 1.03446	3.0741 ± 0.61286

สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์ แยกตามการได้รับการบริการชุดหินน้ำลาย

	Plaque index	Gingival index	Mean probing depth	Mean clinical attachment loss
Mann-Whitney U	3252.500	3859.500	3651.500	3339.000
Wilcoxon W	11127.500	11734.500	11526.500	11214.000
Z	-3.105	-1.515	-2.059	-2.878
Asymp. Sig. (2-tailed)	0.002	0.130	0.039	0.004

a. Mann Whitney test

b. Grouping Variable: ไม่เคยได้รับ และ ได้รับการบริการชุดหินน้ำลาย

สถิติแสดงค่าเฉลี่ยสถานะปริทันต์แยกตามการได้รับการบริการชุดหินน้ำลาย

	การได้รับการบริการชุดหินน้ำลาย 2 กลุ่ม	
	Mean $\pm$ Std. Deviation	
	ไม่เคยได้รับ	ได้รับ
Plaque index	1.3592 $\pm$ 0.50845	1.1318 $\pm$ 0.53282
Gingival index	0.8696 $\pm$ 0.47157	0.7851 $\pm$ 0.45965
Mean probing depth	2.8172 $\pm$ 0.49703	2.7013 $\pm$ 0.53825
Mean clinical attachment level	3.5380 $\pm$ 0.89447	3.2373 $\pm$ 0.90554

สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยดัชนีกราบจุลินทรีย์, ค่าเฉลี่ยดัชนีเหงือกอักเสบ, ค่าเฉลี่ยร่องลึกปริทันต์ และ ค่าเฉลี่ยระดับการสูญเสียการยึดเกาะอวัยวะปริทันต์

Spearman's rho		PI	GI	PD	CAL
PI	Correlation Coefficient	1.000	.841**	.487**	.546**
	Sig. (2-tailed)	.	.000	.000	.000
	N	196	196	196	196
GI	Correlation Coefficient	.841**	1.000	.466**	.459**
	Sig. (2-tailed)	.000	.	.000	.000
	N	196	196	196	196
PD	Correlation Coefficient	.487**	.466**	1.000	.807**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.	.000
	N	196	196	196	196
CAL	Correlation Coefficient	.546**	.459**	.807**	1.000
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.
	N	196	196	196	196

*, Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

**., Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าอายุ, ค่าความรุนแรงโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทางคลินิก, ค่าคะแนนความสามารถปฏิบัติกิจวัตร, ค่าคะแนนความสามารถปฏิบัติกิจวัตรเฉพาะมือ และค่าอัตราการไหลน้ำลาย กับค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์

Spearman's rho		PI	GI	PD	CAL
age	Correlation Coefficient	.167*	-.007	.094	.324**
	Sig. (2-tailed)	.019	.922	.188	.000
	N	196	196	196	196
DAS 28 ESR	Correlation Coefficient	.056	.052	.019	.076
	Sig. (2-tailed)	.433	.473	.793	.292
	N	196	196	196	196
HAQ score	Correlation Coefficient	.066	.033	-.051	.020
	Sig. (2-tailed)	.355	.644	.481	.781
	N	196	196	196	196
HAQ HAND score	Correlation Coefficient	.064	.028	-.021	.030
	Sig. (2-tailed)	.370	.700	.771	.680
	N	196	196	196	196
Salivary flow rate	Correlation Coefficient	-.054	.013	.031	.037
	Sig. (2-tailed)	.452	.860	.664	.611
	N	196	196	196	196

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยร้อยละของข้อแคบ, ค่าเฉลี่ยร้อยละข้อกัดกร่อน และค่าเฉลี่ยร้อยละของข้อแคบและกัดกร่อน กับ ค่าเฉลี่ยสภาวะปริทันต์

Spearman's rho		PI	GI	PD	CAL
% joint narrow	Correlation Coefficient	.032	.076	.114	.107
	Sig. (2-tailed)	.661	.293	.111	.135
	N	196	196	196	196
% joint erosion	Correlation Coefficient	.097	.104	.164*	.147*
	Sig. (2-tailed)	.175	.147	.022	.040
	N	196	196	196	196
% joint erosion and narrowing	Correlation Coefficient	.068	.091	.159*	.141*
	Sig. (2-tailed)	.347	.205	.026	.048
	N	196	196	196	196

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นายณัฐพงศ์ ขันติโสภณ

วัน เดือน ปี เกิด 2 กรกฎาคม 2522

ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนทิวาภิเศก
ปีการศึกษา 2541

สำเร็จการศึกษาปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2547

ประวัติการทำงาน พ.ศ. 2547 - ปัจจุบัน ฝ่ายทันตกรรม โรงพยาบาลสมุทรสาคร
จังหวัดสมุทรสาคร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved